

Анотації дисциплін та структурно-логічна схема освітньої підготовки докторів філософії

Галузь знань – 03 Гуманітарні науки

Спеціальність – 031 Релігієзнавство

Обов'язкові навчальні дисципліни

Професійно-педагогічна компетентність викладача ВНЗ

Мета: формування професійно-педагогічної компетентності у процесі забезпечення теоретичної і практичної підготовки аспірантів до майбутньої професійно-педагогічної діяльності у ВНЗ.

Предмет: професійно-педагогічна компетентність викладача ВНЗ.

Змістовні модулі:

- Сутність професійно-педагогічної компетентності викладача вищого навчального закладу.
- Структура професійно-педагогічної діяльності викладача ВНЗ. Навчальна і виховна діяльність науково-педагогічного працівника.
- Організація методичної діяльності викладача. Педагогічна майстерність викладача ВНЗ.
- Організація наукової діяльності науково-педагогічного працівника.
- Навчальна діяльність викладача ВНЗ.
- Методична діяльність викладача ВНЗ.
- Професійно-педагогічна майстерність викладача ВНЗ.
- Виховна діяльність викладача вищої школи.
- Професійна етика та педагогічний такт викладача

Місце у структурно-логічній схемі: ОНД.01.

Теорія і практика наукового стилю української мови

Мета: навчити аспірантів вдало підбирати та доречно використовувати мовні засоби для наукової комунікації (сфера науки, навчання, освіти).

Предмет: характеристика та особливості використання мовних засобів основних жанрів наукового стилю української мови (монографія, наукова стаття, рецензія, відгук, лекція, наукова доповідь та ін.).

Змістовні модулі:

- Становлення й розвиток наукового стилю.
- З історії наукового стилю української мови.
- Ознаки наукового стилю.
- Науковий стиль української мови.

Місце у структурно-логічній схемі: ОНД.02.

Іноземна мова за професійним спрямуванням

Мета: вивчення дисципліни є формування необхідних мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів

наукового дослідження іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формах на рівні не нижче B2 відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти, а також для розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності, оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела.

Предмет: Предметом вивчення дисципліни є лексичний та граматичний мінімуми іноземної мови (англійської), що дають можливість здійснювати професійно-орієнтоване спілкування та одержувати необхідну фахову інформацію з різних англомовних джерел в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами..

- Religious studies as a field.
- Methodologies.
- Religions.
- Religion in other field.
- Contemporary problems.
- Religious situation.
- Core beliefs.

Місце у структурно-логічній схемі: ОНД.03.

Сучасна система наукової інформації, наукометрія, трансфер технології та управління науковими проектами

Мета: ознайомити аспірантів із сучасною системою накопичення та зберігання наукової інформації, основними надбаннями наукометрії, проблемами у сфері трансферу технологій та управління науковими проектами, навчити використовувати сучасні наукометричні бази даних під час аналізу сучасного стану досліджуваної проблеми, презентувати власні здобутки у наукометричних базах даних, здійснювати трансфер технологій та управляти науковими проектами.

Предмет: система наукової інформації, науко метричні бази даних, трансфер технології у науковій сфері, управління науковими проектами

Змістовні модулі:

- Способи організації наукової інформації. Наукометричні бази даних. Ідентифікація вченого.
- Управління інтелектуальною власністю. Об'єкти промислової власності. Трансфер технологій. Теоретичні та практичні аспекти передачі прав на об'єкти інтелектуальної власності. Авторське право.
- Управління науковими проектами. Підготовка проекту. Планування проекту. Документація.

Місце у структурно-логічній схемі: ОНД.04.

Історія та філософія науки

Мета: спрямування майбутніх аспірантів на оволодіння філософськими основами та методологією науки, що досліджує сутність, виникнення і

формування, структуру та ідеали, норми та цінності, функції та особливості наукових досліджень.

Предмет: Засвоєння аспірантами курсу сприятиме розумінню спільних та відмінних рис предметних полів філософії науки, методології науки і логіки науки, аналізуванню основних теоретичних та емпіричних термінів фундаментальних і прикладних (спеціальних) наук, розкриттю ролі науки в цілому і наукових досліджень, зокрема, у вирішенні глобальних проблем сучасної цивілізації.

Змістовні модулі:

- Історія науки (стародавній Схід, стародавні Греція та Рим).
- Історія науки (період від середньовіччя до Нового часу)
- Філософія науки: предмет, генезис, тенденції розвитку.
- Спеціальні галузі філософської науки.
- Методологія науки: предмет, структура, функції та особливості становлення.

- Методологія соціогуманітарних і природничих наук.

Місце у структурно-логічній схемі: ННД.05.

Актуальні проблеми сучасної філософської науки

Мета: є створення умов для освоєння аспірантами теоретико-методологічних здобутків сучасної філософії, формування у них науково-світоглядної бази для визначення парадигмальних, методологічних та концептуальних засад власного дослідження.

Предмет: Засвоєння аспірантами курсу сприятиме формуванню у майбутнього науковця картини світу, дотичної до наукового, соціокультурного та суспільного сьогодення, розкриває особливості методів, ідей та понять сучасної філософії, допомагає обрати вірну стратегію для наукового дослідження, збагачує концепуально-категоріальний апарат майбутнього науковця.

Змістовні модулі:

- Філософія і цінності сучасної цивілізації.
- Філософія і наука. Майбутнє філософії.
- Філософське осмислення методологічних зсувів постнекласичної науки та їх наслідки для сучасної освіти.
- Політичний контекст сучасної філософії.
- Особливості сучасної соціальної філософії.
- Парадокси сучасної та постсучасної онтології.

Місце у структурно-логічній схемі: ННД.06.

Теорія аргументації

Мета: ознайомити із правилами аргументації вченого, сформулювати в аспірантів цілісне розуміння засад наукової творчості й значення серед них

теоретичної й емпіричної аргументації, прямої та контекстуальної аргументації.

Предмет: аргументація та її правила в науково-творчій діяльності, естетичні чинники детермінації в контекстуальній детермінації та алгоритм їх використання для оптимізації науково-дослідницької діяльності..

Змістовні модулі:

- Предмет теорії аргументації. Різновиди аргументації.
- Абсолютне та порівняльне обґрунтування. Принцип достатнього обґрунтування.
- Емпірична та теоретична аргументація. Методологічна аргументація.
- Дедуктивне обґрунтування та його межі. Індукція та аналогія в науково-творчій діяльності.
- Цінності в науковій діяльності та контекстуальна аргументація.
- Естетична мотивація наукової творчості та контекстуальна аргументація.

Місце у структурно-логічній схемі: ННД.07.

Дисципліни вільного вибору аспіранта

Філософія та феноменологія релігії

Мета: Визначення предмету релігії; становлення і розвиток філософії релігії, світська і конфесійна філософія релігії, перспективи розвитку філософії релігії у сучасному світі; положення аналітичної філософії релігії про мову релігії; релігія в «філософії життя» і екзистенціалізмі; положення філософської антропології про релігію; проблеми філософії релігії в неореалізмі; феноменологічний і герменевтичний аналіз релігії; співвідношення філософії релігії, релігійної філософії і теології.

Предмет: розуміння феномену релігії як явища суспільно-духовного життя, дослідження основних підходів до розуміння проблем релігії та релігійності в суспільстві.

Змістовні модулі:

- Метафізика та онтологія релігії.
- Епістемологія та праксеологія релігії.
- Антропологія релігії.
- Конфесійна філософська теологія.
- Функціональний аналіз релігії.
- Релігія у світоглядному вимірі.

Місце у структурно-логічній схемі: ННД.08.

Релігія в сучасному світі

Мета: формування знань про релігію як соціальне і духовне явище, культурологічний феномен в історії людства, його роль в сучасному світі.

Предмет: розуміння феномену релігії як явища суспільно-духовного життя, розумінню механізмів взаємодії релігії і суспільства, його структурних елементів, особистості, дослідженню основних підходів до розуміння проблем релігії та релігійності в суспільстві; формування у студентів цілісної картини розуміння ролі релігії у розвитку філософського світогляду та загальнокультурного поступу людства.

Змістовні модулі:

- Історична еволюція релігій світу.
- Світові релігії, їх сутність, критерії та особливості
- Статистика і географія сучасних релігій.
- Християнство в контексті сучасності.
- Новітні релігійні течії.
- Вільнодумство, секуляризація та натуралістична міфотворчість як вияви змін духовності в сучасному світі.

Місце у структурно-логічній схемі: ННД.09

Методологічні основи релігієзнавства

Мета: детально розглядаються та аналізуються прийоми й методи, що використовуються в наукових дослідженнях. Особлива увага приділяється тим прийомам та методам, що застосовуються в сфері гуманітарних досліджень, зокрема в релігієзнавстві.

Предмет: формування цілісного світоглядного уявлення про сучасні релігійні процеси в світі й Україні та особливості релігієгенезу в умовах секуляризації та глобалізації.

Змістовні модулі:

- Релігія в секулярному та глобалізованому світі.
- Релігія, культура, інкультурація, діалог.
- Свобода совісті, толерантність – шлях до вирішення міжконфесійних проблем та екуменізму.
- Детермінанти релігії.
- Принципи релігієзнавчих досліджень як гносеологічні феномени.
- Зміна парадигм методологічного мислення в релігієзнавстві.

Місце у структурно-логічній схемі: ННД.10.

**Релігія у глобальній політиці і міжнародних відносинах:
світ і Україна**

Мета: формування знань про релігію як важливий чинник глобальної політики і міжнародних відносин у світі й Україні.

Предмет: розуміння механізмів взаємодії релігії і суспільства, його структурних елементів, особи; розуміння релігії як чинника глобальної політики і міжнародних відносин; взаємозв'язку релігії і релігійності в Україні.

Змістовні модулі:

- Релігія і релігійність в сучасній Україні.
- Моделі державно-церковних відносин: історія і сучасність.
- Трансформація релігійної карти світу на сучасному етапі.
- Процеси секуляризації і "релігійного ренесансу" в сучасному світі.
- Церква як суб'єкт суспільно-політичних відносин.
- Екуменічний рух як інтегративний чинник глобальної політики

Місце у структурно-логічній схемі: ННД.08.

Релігія, демократія і цінності у глобальному контексті

Мета: ознайомити аспірантів спеціальностей "Соціальна філософія", "Релігієзнавство", "Історія філософії", "Філософська антропологія" з глобальними тенденціями релігійного розвитку в XXI столітті.

Предмет: глобальні тенденції релігійного розвитку початку XXI ст., визначення сутності та характеру перебігу процесу "релігійного повернення" (П. Л. Бергер).

Змістовні модулі:

- Предмет і проблематика курсу.
- Релігія і глобалізація.
- Релігійні конфлікти в умовах глобалізації.
- Глобалізаційні прояви релігійного конфлікту.
- Тенденції розвитку релігійного життя в Україні під впливом глобалізаційних процесів.
- Релігія і глобальна політика.
- "Глобальна релігія" на початку XXI століття.

Місце у структурно-логічній схемі: ННД.09.

Міжрелігійний та міжкультурний діалог у глобальному світі

Мета: формування знань міжрелігійний та міжкультурний діалог у глобальному світі, про роль міжрелігійного та міжкультурного діалогу у процесі гармонізації міждержавних та міжнародних стосунків.

Предмет: розуміння механізмів міжрелігійного та міжкультурного діалогу та його суб'єктів в умовах глобалізації, дослідження основних підходів до розуміння міжрелігійного та міжкультурного діалогу в глобалізованому суспільстві.

Змістовні модулі:

- Історична еволюція міжрелігійного та міжкультурного діалогу у контексті глобалізаційних процесів.
- Міжрелігійний і міжкультурний діалог у контексті лінійного підходу до розуміння розвитку людської цивілізації.
- Міжрелігійний і міжкультурний діалог як спосіб вирішення проблеми зіткнення цивілізацій в сучасному світі.

- Міжрелігійний і міжкультурний діалог і проблема національної ідентифікації в сучасному світі.

- Екуменічний рух у контексті міжрелігійного і міжкультурного діалогу в умовах глобалізації.

- Міжрелігійний і міжкультурний діалог в сучасному українському суспільстві.

Місце у структурно-логічній схемі: ННД.10.